

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΩΤΗΡΟΣ
ΤΗΣ ΘΑΣΟΥ. ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΑΠΑΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
(1847-1918)

Νικόλαος Ρουδομέτωφ

Από έμπορο της Θεσσαλονίκης περιήλθε στην κατοχή μου ένα αξιόλογο αρχείο, που περιέχει ενδιαφέροντα δικαιοπρακτικά έγγραφα των ετών 1847-1918. Το αρχείο προέρχεται από το Σωτήρος της Θάσου και ανήκε στην οικογένεια Παπαστυλιανού. Τα περισσότερα έγγραφα αναφέρονται στον παπα-Στυλιανό Ιωάννου, που είναι ο πρώτος γνωστός γενάρχης της οικογένειας αυτής. Μέσα από τα έγγραφα του αρχείου παρελαύνουν μαρτυρίες που διαφωτίζουν και τη ζωή του παπα-Στυλιανού Ιωάννου και την ιστορία της κοινότητας Σωτήρος γενικότερα. Το Σωτήρος, γύρω στα 1880 που πέρασε ο Ν. Σχοινιάς, αριθμούσε 355 κατοίκους. Ήταν δηλαδή το μικρότερο χωριό της Θάσου. Η δημοσίευση του αρχείου Παπαστυλιανού θα βοηθήσει το μελλοντικό ερευνητή στη σύνθεση της ιστορίας της κοινότητας αυτής.

Από τη μελέτη του αρχείου αυτού έρχονται στο φως αρκετά βιογραφικά στοιχεία του παπα-Στυλιανού Ιωάννου. Δε γνωρίζουμε βέβαια τον ακριβή χρόνο της γέννησής του. Μερικά στοιχεία, όμως, που έχουμε, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι πρέπει να γεννήθηκε ανάμεσα στα 1830 και 1835. Το ίδιο συμβαίνει και με το έτος του θανάτου του. Θα πρέπει να πέθανε προ του 1915, αφού τ' όνομά του δεν αναφέρεται στον πρώτο εκλογικό κατάλογο της Υποδιοικήσεως Θάσου, που εκδόθηκε το 1915. Η οικογένειά του ήταν πολυμελής και μέτριας οικονομικής κατάστασης. Ένας από τους μεγαλύτερους αδελφούς του, που ονομαζόταν Παναγιώτης, υπήρξε παπάς στο Σωτήρος προ του 1860. Επειδή ο παπα-Παπαναγιώτης ήταν φτωχός, άπορος και πατέρας πολυάριθμης οικογένειας, γι' αυτό ο μητροπολίτης Μαρωνείας Κύριλλος με το από 16-6-1850 έγγραφό του σύστησε στους κατοίκους του Σωτήρος να τον βοηθήσουν οικονομικά¹. Πρέπει να πέθανε ο παπα-Παναγιώτης προ

1. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 2.

της 26ης Οκτωβρίου 1860, αφού μετά το θάνατό του η γυναίκα του Σωτήρω και οι τρεις κόρες του για να συντηρηθούν υποχρεώθηκαν την ημερομηνία αυτή να πωλήσουν στο θείο τους παπα-Στυλιανό τη μισή πατρική οικία τους².

Ο Στυλιανός Ιωάννου, που είχε αρραβωνιασθεί την Αργυρή Φιλίππου, υιοθετείται στις 16-9-1866 από το Σερραίο Χριστόδουλο Πασχάλη και τη σύζυγο αυτού Χιόνα Χαροκόπου³. Το 1867, αφού πέρασε τις διάφορες εκκλησιαστικές βαθμίδες, χειροτονήθηκε πρεσβύτερος⁴ και τοποθετήθηκε στο Σωτήρος, όπου οι κάτοικοι τον μισθοδοτούν με 1000 γρόσια το χρόνο⁵. Το 1868 διορίζεται αρχιερατικός επίτροπος⁶ και το 1872 ο μητροπολίτης Μαρωνείας Άνθιμος χορηγεί την άδεια στον παπα-Στυλιανό να ιεροπράττει για ένα έτος στην εκκλησία του Σωτήρος παρέχοντας σ' αυτόν «όλα τα ιερατικά αυτού δικαιώματα, κύριά τε και τυχηρά, ως κοπιώντι και ευχομένω καθημερινώς...»⁷. Η τοποθέτηση αυτή του παπα-Στυλιανού θα πρέπει να έγινε, επειδή ο εγχώριος παπα-Δημήτριος εγκατέλειψε τη θέση του και κατέστη αργός⁸.

Η δράση του παπα-Στυλιανού ως ιερέα του Σωτήρος καλύπτει μισό σχεδόν αιώνα. Μέσα από τα έγγραφα του αρχείου που δημοσιεύουμε παρουσιάζεται η ζωή και το έργο του. Παρακολουθούμε τις διενέξεις του μέσα από τις αποφάσεις των Δικαστηρίων που εκδόθηκαν, την ανάμειξή του στα πολιτικά του χωριού του μέσα από τις παρατηρήσεις του μητροπολίτη του, τις αγορές των ακινήτων του μέσα από τα πωλητήρια έγγραφα κ.ο.κ. Το όνομα παπα-Στυλιανός καθιερώθηκε σιγά σιγά ως επώνυμό του και τα παιδιά του έφεραν μετέπειτα το επίθετο Παπαστυλιανός. Απέκτησε πέντε παιδιά. Ο Κωνσταντίνος πέθανε νέος⁹, ενώ οι υπόλοιποι πέθαναν σε μεγάλη ηλικία. Ο Ιωάννης είχε παντρευτεί την συγχωριανή του Μαρία Ιωακείμ, ο Χριστόδουλος (1876-1975) παντρεύτηκε τη Μαρία Χατζή από το ίδιο χωριό, η Χιόνα παντρεύτηκε στα Λιμενάρια με τον Ιωάννη Παπαγεωργίου ή Παπαοικονόμου και η Μαρία τον Αντώνιο Παπαντωνίου, που υπήρξε μέχρι το 1955 γραμματέας της κοινότητας Σωτήρος. Η πρεσβυτέρα Αργυρή Φιλίππου-Ιωάννου πέθανε σε βαθιά γηρατειά το 1941, σε ηλικία 105-106 ετών.

2. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 20, όπου στην από 15-12-1892 απόφαση του μητροπολίτη Μαρωνείας Χρυσάνθου αναφέρεται η πληροφορία αυτή.

3. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 4.

4. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 5.

5. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 6.

6. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 7.

7. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 10.

8. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 10.

9. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 32, όπου ο Κωνσταντίνος ως ασθενής δίνει την ομολογία του στ' αδελφία του για την κατάσταση του παντοπωλείου τους.

Το αρχείο της οικογένειας Παπαστυλιανού περιλαμβάνει 53 συνολικά έγγραφα. Τα 50 είναι γραμμένα στην ελληνική γλώσσα και τα τρία στην τουρκική. Πιστεύοντας στη χρησιμότητα των εγγράφων αυτών για την τοπική ιστορία και ακολουθώντας το παράδειγμα του αγαπητού φίλου Κώστα Χιόνη παρουσιάζω το αρχείο της οικογένειας Παπαστυλιανού, που είναι και το πρώτο που δημοσιεύεται από το χωριό αυτό. Από τα 50 ελληνικά έγγραφα δημοσιεύουμε μόνο τα 32, που είναι και τα πιο ενδιαφέροντα κατά τη γνώμη μας. Τα υπόλοιπα 18 είναι συνηθισμένα. Απ' αυτά μόνο μερικά παρουσιάζουν κάποιο ενδιαφέρον.

Το πρώτο από τ' αδημοσίευτα έγγραφα είναι ένα χρεομόλογο 504 γροσίων κάποιας παπαδιάς, που δεν αναφέρεται τ' όνομά της και που συντάχτηκε στις 26-10-1860. Ακολουθεί ένα άλλο χρεομόλογο της 1ης Μαΐου 1861 για ένα δάνειο 7 οθωμ. λιρών με 2% τόκο το μήνα. Δανειστής είναι ο νεαρός τότε Στυλιανός Ιωάννου και δανειζόμενος ο αδελφός αυτού Βασίλειος. Τη σύνταξη του εγγράφου αυτού την έκανε στο Βουλγάρο ο Βασίλειος Κωνσταντινίδης. Ένα τρίτο χρεομόλογο για 42 οκάδες λάδι συντάσσεται στις 31 Οκτωβρίου 1865 με δανειζόμενο το Στέργιο Π' Αρσενίου και δανειστή το Χριστόδουλο Πασχάλη, μετέπειτα θετό πατέρα του Στυλιανού Ιωάννου ή Παπαστυλιανού. Στις 13 Οκτωβρίου 1868 ο Χριστόδουλος Πασχάλης δανείζεται από τον ψυχογιό του παπα-Στυλιανό 205 οκάδες λάδι με τη συμφωνία να το επιστρέψει με τη νέα σοδειά του 1869. Στις 8-6-1875 ο παπα-Στυλιανός αγοράζει από την πεθερά του Μαργιά Φιλίππου 3 ελαιόδενδρα αντί του ποσού των 250 γροσίων, ενώ στις 30-9-1875 αγοράζει άλλο ένα ελαιόδενδρο από τη Χρυσούδα του ποτέ Ιωάννου αντί του ποσού των 70 γροσίων. Στις 14-3-1880 ο παπα-Στυλιανός δανείζει στον κουνιάδο του Παναγιώτη Φιλίππου $472\frac{3}{4}$ γρόσια για δύο μήνες με τόκο 20% το χρόνο, ενώ στις 8-11-1881 από τον άλλο κουνιάδο του Κωνσταντή Φιλίππου αγοράζει 4 πρόβατα. Στις 25 Οκτωβρίου 1885 ο παπα-Στυλιανός δίνει στον κουνιάδο του Παναγιώτη Φιλίππου 40 οκάδες λάδι με τη συμφωνία να το εξοφλήσει ο Παναγιώτης με ημερομίσθια που θα πρόσφερε για τη συλλογή των ελαιών και άλλων εργασιών του παπα-Στυλιανού. Στις 22-8-1889 επιβεβαιοί ο Μαρωνείας Χρυσανθος στην Καλλιράχη τη διανομή που έγινε με κλήρωση σε πέντε ίσης αξίας μερίδια των αδελφών Φιλίππου, από το Σωτήρος. Στις 25-7-1890 ένα χρεομόλογο 677 γροσίων αναφέρει ως πιστωτή το Δημήτριο Α. Τσότσο και ως οφειλέτη τον Ουσεϊν Καραταγιόγλου. Είναι χαρτοσημασμένο και σφραγισμένο με κυκλική σφραγίδα. Στις 10-2-1893 καταγράφονται όλα τα περιουσιακά στοιχεία που άφησε ο μακαρίτης Αναγνώστου Ζαφειρίου, ενώ στις 14-9-1902 ο παπα-Στυλιανός αγοράζει από τον Παναγιώτη Χατζηιωάννου ένα ελαιόδενδρο αξίας 250 γροσίων. Ακολουθεί ένας κατάλογος 63 ελαιοδένδρων με

αναγραφή της αξίας του καθένα σε γρόσια, που συντάχτηκε στις 2-11-1907, και στη συνέχεια ένα συμφωνητικό ανάληψης εργασιών βελτίωσης και εμπλουτισμού της εκκλησίας της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος («*κατά το νέον σύστημα*»), που υπογράφηκε από τον εργολάβο Θωμά Βασιλείου και από τους μάρτυρες Αριστοτέλη Δ. Αγαπητό και Αγγελή Γιαννόπουλο.

Αναφέρουμε ακόμα και τις δύο νεότερες αποδείξεις των ετών 1908 και 1912. Με την πρώτη εξοφλούνται υλικά αξίας 851 γροσίων στους αδελφούς Κυριαζή, εμπόρους της Καβάλας, για αγορά ξυλείας και τούβλων, που χρησιμοποιήθηκαν για την επισκευή ή ανακαίνιση της εκκλησίας της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Με τη δεύτερη απόδειξη αγοράζεται ένα μουλάρι. Φέρει οκτώ στρόγγυλες σφραγίδες και μια μεγάλη στην επικεφαλίδα.

Τελευταίο από τα 18 έγγραφα που δε δημοσιεύουμε είναι ένα γαλλικό μαθητικό τετράδιο του έτους 1918. Αποτελείται από 36 σελίδες απ' τις οποίες οι 25 περιέχουν εγγραφές από τον ενωμοτάρχη Ζήκο, αστυνομικό σταθμάρχη του Σωτήρος. Οι εγγραφές αρχίζουν από 1 Φεβρουαρίου και τελειώνουν στις 18-6-1918. Αφορούν την πώληση του επίτακτου λαδιού του νησιού στους κατοίκους για τις βιοτικές τους ανάγκες κατά την ανώμαλη εκείνη περίοδο των αρχών του 1918. Ενδιαφέρον παρουσιάζει μια εγγραφή στις 2 Ιουνίου 1918 με αναφορά σε πώληση 39 οκάδων ελαιολάδου στο αεροδρόμιο του Καζαβιτίου.

Η έκδοση των 32 εγγράφων γίνεται κατά τον τρόπο που πραγματοποιείται στους τελευταίους τόμους των «Θασιακών» από τον κ. Κωνσταντίνο Χιόνη. Ορθογραφούμε τα κείμενα των εγγράφων και μόνο τις υπογραφές αφήνουμε όπως έχουν στα χειρόγραφα. Πριν από κάθε έγγραφο προτάσσουμε και μια σύντομη περίληψη για ενημέρωση πάνω στο περιεχόμενο του κάθε εγγράφου.

ΕΓΓΡΑΦΑ

1

1847 Ιουλίου 6

Ο Χριστόδουλος Πασχάλη Σερραίος και η γυναίκα του Χιόνα Χαροκόπου υιοθετούν τον Πολυζώη του Μαργαρίτη, τον οποίο και καθιστούν τέλειο κληρονόμο τους με τη συμφωνία ότι θα τους κληρονομήσει μετά το θάνατό τους και εφόσον τους γηροκομήσει με ευπείθεια και φιλοστοργία. Είναι γραμμένο από τον ίδιο το μητροπολίτη Μαρωονίας Κύριλλο και είναι δίφυλλο με διαστάσεις 0,325×0,224.

Ο Μαρωονίας Κύριλλος επιβεβαιού

Διά του παρόντος συμφωνητικού τε και υιοθετικού γράμματος δηλο-

ποιείται ότι ο εν χωρίω Σωτήρος γεγωνώς κάτοικος Χριστόδουλος Πασχάλη Σερραίος και η γυνή του Χιόνα Χαροκόπου, οι συμβιβασθέντες και συμφωνήσαντες να ζώσιν ως αδελφοί του λοιπού, και μετά θάνατον να κληρονομή ο εις τον άλλον, διά την ακληρίαν, παραστάντες ενώπιον της ημών ταπεινότητος και των εντιμοτάτων δημογερόντων της νήσου ταύτης Θάσου και του χωρίου Σωτήρος συνωμολόγησαν την συμφωνίαν ταύτην και το ότι η Χρυσούλα, ανταδέλφη της Χιόνος, δεν θέλει έχει δικαίωμα κληρονομικόν εις την μερίδα την αναλογήσασαν εις την Χιόνα εκ πατρικής και μητρικής περιουσίας, εκτός πέντε ελαιόδένδρων του όλου της μερίδος της, τα οποία θέλουν μένει δωρεάν, μετά θάνατον, τη Χρυσούλα, μ' όλον ότι η Χρυσούλα αύτη δεν έδειξε ποτέ τα απαιτούμενα αδελφικά αισθήματα εις την Χιόνα, και τελευταίον ότι οι δύο ούτοι, οι διά την ακληρίαν ούτω συμφωνήσαντες και γεγονότες αδελφοί και κληρονόμοι ο εις του άλλου, υιοθετούσι υιόν θετόν και τέλειον κληρονόμον, μετά την αποβίωσιν, τόσον διά βακτηρίαν και απακούμβισμα του γήρους και αδυναμίας των, όσον και διά την οικονομίαν και διεύθυνσιν της οικίας των, τον Πολυζώνη υιόν του Μαργαρίτη, όστις οφείλει να δουλεύει εν τη οικία των και διορθώνει τα πράγματά των ως άλλος γνήσιος υιός και κληρονόμος απάσης της περιουσίας των, κινητής και ακινήτου, μετά θάνατον, με την απαιτούμενην πίστιν και ευπείθειαν και υϊκήν φιλοστοργίαν· εάν, όμως, εν τω διαστήματι του σταδίου του βίου των δεν ήθελε διατηρήσει καθ' όλην την έκτασιν τα υιοθετικά και υϊκά χρέη του, τότε, ζώντων αυτών και των δύο, ή του ενός, ή του άλλου, δεν θέλει δικαιούται να λαμβάνει δικαίωμα κληρονομίας, ει μη μισθόν ανάλογον της ικανότητός του, της δουλείας του και του καιρού και χρόνου καθ' ον εδούλευσε, και έπειτα να διώκεται εκ της οικίας· αυτά άπαντα ωμολογήθηκαν εκ συμφώνου απαραβιάστου γνώμης· όθεν εις ένδειξιν διηρεκή και παράστασιν μόνιμον εγένετο και το παρόν τη βεβαιώσει αυτών, ταις μαρτυρίαις των ρηθέντων εντιμοτάτων και τη επιβεβαιώσει ημών. Την στην Ιουλίον ,αωμζω.

Χιόνα χαροκοπου βεβεονο κε μην ιξεροντας γραματα βανο το δακτιλόν μου (δ.α.)

X'' κοσταντί Χατζησωτιριού μαρτιρω
 βασήλης αυγουστη μάρτιρο
 αναγνώστης παπαδημητριού μαρτιρο

ρος. Είναι γραμμένο από τον ίδιο το μητροπολίτη Μαρωνείας Κύριλλο και είναι μονόφυλλο με διαστάσεις 0,219×0,324.

Εντιμότατοι κληρικοί, ευλαβέστατοι ιερείς, τίμοι δημογέροντες και προσετώτες και λοιποί πάντες ευλογημένοι χριστιανοί της καθ' ημάς επαρχίας Μαρωνείας, χάρις εἴη ὑμῖν και ειρήνη από θεού, παρ' ημών δε ευχή, ευλογία και συγχώρησις· ότι το της ελεημοσύνης θεοφιλές και θεάρεστον ἔργον ρύει τας ψυχάς εκ θανάτου και καλύπτει πλήθος αμαριών, απανταχού εν ταις θείαις γραφαῖς απαντάται και διακηρύττηται, πολλώ δε μάλλον όταν διενεργείται εις ἔλεος και βοήθειαν των λειτουργών του θεού και ιερέων, οἷος υπάρχει και ο εκ του χωρίου Σωτήρος της νήσου Θάσου παπα-Παναγιώτης· επειδή τοῖνυν και η αιδεσιμότης του υπάρχει πτωχός και άπορος και πατήρ πολυαριθμον οικογενείας, και τούτου ἔνεκα προστρέχει εις τα φιλελεήμονα σπλάγχνα ὑμῶν των φιλελεημόνων χριστιανών, προτροπέμεθα ἵνα βοηθήσητε αὐτό και χορηγήσητε ἔλεος καθά δύναται ἕκαστος, ἵνα αὐτός μεν διά της προς αὐτόν βοηθείας σας δυναθῆ ὀπωσοῦν να απαντήσῃ τας ανάγκας του, και δέηται του θεού εκτενώς ὑπέρ ὑμῶν εν ταις προς θεόν αὐτοῦ προσευχαῖς, λειτουργίαις και δεήσεσι, ὑμεῖς δε οι ελεήσοντες και βοηθήσοντες ἔξοιτε τας αντιμισθίας απειροπλάστους παρά του μισθαποδότου θεού, ου η χάρις και το άπειρον ἔλεος, νυν τη παρ' ημών ευχή και ευλογία εἴη μετά πάντων ὑμῶν. Τη ἰσθῆ Ιουνίου, αωνω.

Ο Μαρωνείας Κύριλλος και εν $\overline{\chi\omega}$ ευχέτης πάντων ὑμῶν.

Το προηγούμενο υιοθετικό έγγραφο του 1847 συμπληρώνεται με νέους όρους. Στη Χρυσούλα, αδελφή της Χιόνας, αντί πέντε ελαιοδένδρων αφήνονται δέκα και δηλώνεται ρητά ότι κανένας από τους συγγενείς των θετών γονέων μετά το θάνατό τους δεν έχει δικαίωμα να ενοχλεί το υιοθετημένο παιδί τους Παναγιώτη. Γράφτηκε από τον επίτροπο Μαρωνείας Ιωάννη Αντωνίου και επικυρώνεται από τον ίδιο το μητροπολίτη Κύριλλο. Είναι δίφυλλο με διαστάσεις 0,201×0,355.

Ο Μαρωνείας Κύριλλος επιβεβαιών

Διά του παρόντος ενυπογράφου, εμμαρτύρου και επιβεβαιίου υιοθετικού γράμματος δήλον αποκαθίσταται ότι ο Χριστόδουλος Πασχάλη και η γυνή αυτού Χιόνα ως άκληροι παρουσιασθέντες ενώπιον της ημών ταπεινότητος

και των εντιμοτάτων κληρικών, δημογερόντων και προκριτών της χώρας ταύτης Σωτήρος ωμολόγησαν ιδίοις χείλεσιν ότι αποκαθιστώσιν ως υιόν γνήσιον κληρονόμον απάσης της οικιακής και κτηματικής περιουσίας των, κινήτης και ακινήτου, εκτός δέκα ελαιοδένδρων, πέντε εις τον Σωτηριανόν Κάμπον και πέντε εις τον Καζαβιτινόν, καλά, τα οποία δωρεΐται η Χιόνα τη αυταδέλφη της Χρυσούδα¹⁰, τον ον ανέλαβον θετόν υιόν και κληρονόμον Παναγιώτην, δεκαεξαετή υιόν του μακαρίτου Κωνσταντίνου Παναγιώτου, επί ταις εξής ρηταίς συνθήκαις: ο αποκατασταθείς ούτος Παναγιώτης, υιός θετός και κληρονόμος, ως άλλος γνήσιος οφείλει να δουλεύει εν τη οικία με την απαιτουμένην επιμέλειαν, υικίην πίστιν και ευπείθειαν και να γηροκομεί άχρι τέρατος βίου τους θετούς τούτους γονείς του και, μετά την αποβίωσίν των, διατηρεί και τα ψυχικά των, χωρίς να έχει δικαίωμα κανείς των συγγενών, τόσον του θετού πατρός του Χριστοδούλου Πασχάλη, όσον και της θετής μητρός του Χιόνας, να επηρεάζει αυτόν μετά την αποβίωσίν των επί λόγω κληρονομίας, εκτός των δέκα ελαιοδένδρων, τα οποία δωρεΐται η Χιόνα τη αυταδέλφη της Χρυσούδα, ως ανωτέρω είρηται· εάν, όμως, ο μη γένοιτο, ο νέος ήθελεν αποβιώσει προ των θετών τούτων γονέων του, επειδή ήδη εν τη υιοθεσία ταύτη λαμβάνει μεθ' εαυτού το αναλογούν αυτό κληρονομικόν μερίδιον εκ της πατρικής του κληρονομίας ομού με το ανάλογον του πατρικού του χρέους, τότε οι γνήσιοι αδελφοί του και η γνησία μήτηρ του έχουσι χρέος να πληρώνωσιν εις τους θετούς γονείς του το πατρικόν του χρέος, το οποίον επλήρωσαν δι' αυτόν, και να λαμβάνωσιν την κληρονομίαν την πατρικήν του. Επί τοις όροις ον τούτοις συνωμολογήθη και συνεδέθη η υιοθεσία αύτη. Όθεν εγένετο και το παρόν υιοθετικόν εις ένδειξιν διηρηκή και παράστασιν μόνιμον. Τη κδη Ιουνίου, αωνδη εν τη χώρα Σωτήρος.

Χριστόδουλος Πασχάλης σὸν τῆ γυναικί μου Χιόνα βεβαιούμεν τὰ ἀνοθεν καὶ διὰ τὸ ἀγραμματόν μας υπογραφομέθα παρὰ τοῦ παπᾶ Ἀντόνη καὶ ἡμεῖς θέτομεν τὸ σιμίον του Σταυροῦ++.

Παναγιώτης Κωνσταντίνου. Παναγιώτης Στέργιον. Λασκαρίνα χήρα Τούγκες. Στρατίνα Παναγιώτου η γνησία μήτηρ. Παναγιώτης Στέργιον. Σωτήριος Χ' Κωνσταντίνου μάρτυς.//

Ἰωάννης ἀποτόνιον ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Μαρωνείας μαρτιρῶ. Φίλιππος Κωνσταντίνου μαρτυρῶ Χατζῆ γεωργάκης μαρτυρῶ Παναγιώτης μαργαρίτη μαρτηρῶ στεργιωσ παπᾶ ἀρσενίου μαρτιρῶ Αντόνιος λαζάρου μαρτυρῶ.

Ἐπικυροί, ὅτι ἴσον ἐστὶ τὸ παρὸν ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

10. Στο από 6-7-1847 έγγραφο αναφέρεται ως Χρυσούλα, βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 1.

1866 Σεπτεμβρίου 16

Ο Χριστόδουλος Πασχάλη και η σύζυγός του Χιόνα Χαροκόπου υιοθετούν το Στυλιανό Ιωάννου και την Αργυρή Φιλίππου, που πρόκειται να συζευχθούν, για να τους γηροκομήσουν και μετά το θάνατό τους να τους κληρονομήσουν και να κάνουν όλα τα ψυχικά τους. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεών των και αποβολής των από τους υιοθετημένους γονείς θα δικαιούνται αποζημίωσης ανάλογης με το χρόνο της υπηρεσίας των. Σε περίπτωση, όμως, που οι ίδιοι εγκαταλείψουν τους γέροντες, τότε δε θα δικαιούνται αποζημίωσης. Από τη νέα υιοθεσία δεν προκύπτει, γιατί ο προηγούμενος θετός γιος Πολυζώης Μαργαρίτη, που υπογράφει μάλιστα και ως μάρτυρας στην παρούσα υιοθεσία, εγκατέλειψε τους θετούς γονείς του. Το έγγραφο, που συνέταξε ο αρχιερατικός επίτροπος παπα-Αντώνιος Οικονόμος, επικυρώνεται και από το μητροπολίτη Μαρωνείας 'Ανθιμο. Στο ίδιο αρχείο διασώζονται και άλλα δύο ακόμα αντίγραφα αυτής της πράξης, που επικυρώνονται από τον πρόεδρο της Θάσου Δ. Χ'Κωνσταντίνου ως γενικό επίτροπο του μητροπολίτη Μαρωνείας. Χαρακτηριστικά αναφέρεται: «Δ. Χ'Κωνσταντίνου ο πρόεδρος της ν. Θάσου και γενικός επίτροπος Αγ. Μαρωνείας επικυρεί το γνήσιον της πράξεως και των υπογραφών». Στα δύο αντίγραφα προστίθενται και οι υπογραφές του Δημητρίου Αγαπητού και Στέργιου Παπαρσενίου, ενώ δεν αναφέρονται τα ονόματα του παπα-Αντωνίου Οικονόμου και κάποιου άλλου Στέργιου. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,300×0,203.

Ο Μαρωνείας 'Ανθιμος επιβεβαιοί

Διά τον παρόντος υιοθετικού γράμματος δήλον γίνεται ότι ο υποφαινόμενος Χριστόδουλος Πασχάλη και σύζυγός μου Χιόνα Χαροκόπου εκ του χωρίου Σωτήρος Θάσου ορμώμενοι, φθάσαντες εις γηρατείαν και μη δυνάμενοι του λοιπού όπως περιθαλφθώμεν, ουδ' αν έχοντες έτερόν τινα ίνα γηροκομήση ημάς και περιποιηθή και ενόσω ζώμεν και μετά θάνατον, καθό άτεκνοι, διά τούτο αμφοτέροι κοινή τη γνώμη απεφασίσσαμεν και υιοθετήσαμεν τον Στυλιανόν Ιωάννην εκ του αυτού χωρίου και την Αργυρή Φιλίππου, μεθ' ης ο ειρημένος νέος Στυλιανός Ιωάννου θέλει συζευχθεί του λοιπού οι ρηθέντες νέοι θέλωσι περιθάλπειν, περιποιείσθε και γηροκομείν ημάς άχρι τέρατος βίου, μετά δε τον θάνατον αμφοτέρων ημών θα έχωσιν υπό την εξουσίαν των άπαντα τα κτήματά μας, κινητά και ακίνητα, θεωρηθησόμενοι τέλειοι κληρονόμοι και εξουσιασταί, ποιήσοντες επ' αυτών ως βοδύλονται, έσοντες όμως υπόχρεοι να εκτελέσωσιν άπαντα τα μετά θάνατον χριστιανικά χρέη, όσα η ορθόδοξος ημών εκκλησία υπαγορεύει. Εν περιπτώσει δε καθ' ην θέλομεν αποβάλει και διώξει αυτούς τους ειρημένους κληρονόμους, τους υιοθετηθέντες, άνευ λόγου, υποχρεούμεθα ίνα δώσωμεν αυτοίς ανά δύο χιλιάδες γρόσια εκάστω, δι' όσον καιρόν ήβελον μένει εντός του οσπιτίου, υπηρετούντες και περιθάλποντες ημάς, κατ' αναλογίαν του χρονικού διαστήματος· ει δε και μόνοι των ανεχωρήσωσιν εις ουδέν εσόμεθα υπόχρεοι προς τούτο δε συνετάχθησαν δύο

όμοια όπως φέρη έκαστον ανά εν δι' ασφάλειαν και υποφαινόμεθα. Τη 16 Σεπτεμβρίου 1866, Σωτήρος.

χριστοδολος πασχαλι

Χιώνα Χαρονκώπου βεβεώ δια χηρός του παππᾶ αντωνίου και δακτυλο-
τυπῶ

παναγιωτις μαργαριτι μαρτιρο ο προεστος

ποληζότης μαργαρίτη μα(ρ)τιρο

Παναγιώτη Ιωάνο μα(ρ)τηρο

θεόδωρος Κονσταντίνου μαρτιρο

στέργιος γέρο ρήγα μάρτυς

Ὁ Γράφας καὶ μάρτηρας παππᾶ Ἀντώνιος Οἰ(κονόμ)ος

Την γνησιότητα του παρόντος

5

1867 Μαΐου 10

Βεβαίωση του μητροπολίτη Μαρωνείας Ανθίμου ότι κάποιος ιερέας, που δεν αναφέρεται τ' όνομά του, αλλά προφανώς είναι ο Παπαστυλιανός, χειροτονήθηκε απ' αυτόν ως αναγνώστης, υποδιάκονος, διάκος και στη συνέχεια πρεσβύτερος. Είναι δίφυλλο με διαστάσεις 0,149×0,205.

Διά τον παρόντος αποδεικτικού γράμματος δήλον γίνεται ότι ο από της χώρας Σωτήρος κληρικός χάριτι του παναγίου και τελεταρχικού σχήματος χειροτονήθη παρ' ημών βαθμηδόν αναγνώστης, υποδιάκονος, διάκονος, και πρεσβύτερος, συνονομασθείς θεολόγος ιερεύς εν τη επικλήσει του εκκλησιαστικού σχήματος· επί τούτω τω εδόθη και το παρόν σύνηθες συστατικόν προς διηρηκή ένδειξιν και ασφάλειαν αυτού. 1867 Μαΐου 10, εν Καλλιράχη.

Ο Μαρωνείας Ἄνθιμος αποφαινεται

6

1867 Σεπτεμβρίου 8

Οι κάτοικοι του Σωτήρος συμφωνούν με τον εφημέριό τους παπα-Στυλιανό αντί να τον πληρώνουν σε είδος να τον μισθοδοτούν με 1000 γρόσια το χρόνο. Είναι δίφυλλο με διαστάσεις 0,205×0,144.

Οι υποφαινόμενοι κάτοικοι του χωριού Σωτήρος συνεφωνήσαμεν μετά

τον Στυλιανόν ιερέα και εφημέριόν μας ότι επειδή έκπαλαι δίδομεν εις τους ιερείς απέναντι τας εκδουλέφεις των κρασί, λάδι και άλλα, άπερ σήμεροις κοινή τη γνώμη ημών και του ιερέως παραιτούμεν και δίδομεν διά εν μόνον ολόκληρον έτος διά μισθόν της εφημερίας του γρόσια 1000, αρθ. χίλια, τα οποία συνιστώμεν τον Αναγνώστην Κωνσταντή και Στέργιον Αρ(σενί)ου ως εφόρους, οτινες θέλουσι συνάξει τον μισθόν του ιερέως διά του χρόνου λέγον του Αγίου Δημητρίου και του Αγίου Γεωργίου, καθώς και άπαντες ημείς θέλομεν δίδει έκαστος την αναλογήν του εις τους αποφασισθέντας παρ' ημών εφόρους. Εν περιπτώσει καθ' ην στιγμήν δεν δώσει κανείς την αναλογήν του και παρουσιασθώσω οι έφοροι εις εξουσίαν, οφείλομεν ευχαρίστως να πληρώσομεν το ρέσιμο. Προς τούτοις δε οφείλομεν οι έφοροι αποδώσομεν εις έκαστην εξαμηνίαν, ως είρηται, ανά 500, πεντακόσια γρόσια, εις τον εφημέριον ημών. Εάν, όμως, προφασισθώμεν και αμελήσωμεν το δίκαιον αυτού, οφείλει ο ιερέυς να εξωκλησιάζει ημάς φαμελικώς άνευ παραμικράς αντιλογίας, και δεδώκαμεν το παρόν εις χείρας του διά ασφάλειαν και διά χειρός ημών υποφανόμεθα. 1867 Σεπτεμ. 8.

Στεργιος παπαρσενιου
θεοδορος κονστατίνου Μαρτης

7

1868 Ιουνίου 15

Ο μητροπολίτης Μαρωνείας Άνθιμος, μετά την αναχώρηση του παπα-Αντώνη από το Σωτήρος, διορίζει αρχιερατικό επίτροπό του στο χωριό αυτό τον παπα-Στυλιανό. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,217×0,141.

Αιδεσιμότητα παπά κυρ Στυλιανέ εν τη χώρα Σωτήρι σοι ευχόμεθα. Επειδή και αρχιερατικός επίτροπός μας εν τη χώρα σας υπήρχεν ο παπα-Αντώνης και ανεχώρησε, διά τούτο διορίζομεν την αιδεσιμότητά σου ως επίτροπόν μας, να δίδεις άδειαν νομίμων γάμων και να λαμβάνεις δικαίωμα προς ένδεκα γρόσια, να παρατηρείς κάθε εκκλησιαστικήν υπόθεσίη μας και εν ανάγκη να μας γράφεις εγκαίρως και υγίαυε. 1868 Ιουνίου 15, εν Λιμένι Παραγίας.

Ο Μαρωνείας Άνθιμος εν χω ευχέτης

8

1868 Σεπτεμβρίου 14

Σ' εκτέλεση δικαστικής απόφασης του Συμβουλίου της Θάσου εξοφλείται το ποσό που επεδίκασε το παραπάνω δικαστήριο. Είναι μονόφυλλο με διαστάσεις 0,204×0,146.

Δικασθέντες εις το Συμβούλιον οι εκ Σωτήρος Παναγιώτης Κωνσταντίνου και Χριστοδούλου Γέρον, απεφασίσθη ίνα ο μεν Χριστόδουλος μετρήση εις τον Παναγιώτην γρ. 300. Ακυρώθη δε ή εσχίσθη και μία χρεωστική γρ. 240. Πεντακόσια σαράντα, τα οποία έδωκεν ο Χριστόδουλος εις τον Παναγιώτην προς εξόφλησιν των απαιτήσεών του απέναντι μισθού μου κλπ. Εις τον ανωτέρω συμβιβασμόν έμειναν σύμφωνοι και θεωρούντες παντί εξοφλησμένοι. Τη 14 7βρίου 1868, Παναγία.

Τα μέλη του Συμβουλίου Θάσου

Παναγιώτης Κουστατήγος Σοτήρος υποφένομε

Ό τοϋ άγιου Μαρωνείας γενικός επίτροπος Π. Βασίλειος

Δ. Χ' Κωνσταντίνου μάρτης

Δ Χ' Γιαξή μάρτης

Σταῦρος Ἀναγνώστου μάρτης

9

1871 Ιανουαρίου

Ο Κωνσταντίνος Αντωνίου δίνει ως κοριτσιάτικο στην Παναγιώτινα του γέρο Ζωτικού τη μισή οικία του, μία σκάλα αμπέλι και ένα κήπο. Η προγαμιαία αυτή δωρεά γίνεται κατά τη συνήθεια του τόπου, επειδή έρχεται σε δεύτερο γάμο με άγαμη κοπέλα. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,245×0,220. Είναι πολύ ανορθόγραφο και έχει πολλές ασυνταξίες. Λείπει η ημέρα του μήνα.

Προικοδοτήριον

Μέλλοντα καγώ ο Κωνσταντίνος ποτέ Αντωνίου να μνηστευθώ και να συζευχθώ δε την αμφοτέρων θέλησιν την εκ του χωρίου τούτο Σωτήρος την ονομαζομένην Παναγιώτινα, θυγάτηρ του γέρο Ζωτικού, εις γυναίκα νόμιμον εις δευτέρου γάμου, άγαμη, απαραβιάστως και οικειοθελώς ως προικοδωρώ αυτή ήμισυ οικία πατρογονικήν μου και μία σκάλα αμπέλιον και μία σκάλα κήπον ιδικόν μου και ουδέ ανενόχλητος τα άπερ θέλει εξουσιάζει η τούτη σύζυγός μου Παναγιώτινα ως δωρεά προγαμιαία η ταύτα την επικρατήσασαν συνήθειαν δώθεν εις ένδειξιν δηλοτέρω και βεβαιοτέρω έγινε το παρόν προικοδοτήριον ενώπιον των αξιοπιστων παρευρεθέντων μαρτύρων και παρ' εμού

την ἰνά ἔχη το κύρος ἐν βία πάντι και υποφαίνομαι ἐν Σωτήρος τὸ ἔτος 1871
Ιανουαρίου.

10

1872 Μαΐου 25

Ο μητροπολίτης Μαρωνείας Ἀνθιμος δίνει ἄδεια στον παπα-Στυλιανὸ να ιερουργεῖ για ἓνα ἔτος στην ἐκκλησία του Σωτήρος. Μονόφυλλο που σπάζει οριζόντια στα δύο. Το κείμενο εἶναι γραμμμένο στο κάτω μισό του φύλλου και ἔχει διαστάσεις 0,293×0,202.

Τιμώτατοι προεστώτες και πρόκριτοι και λοιποὶ πάντες ευλογημένοι χριστιανοὶ της χώρας Σωτήρος αρχιερατικῶς πάντας υμᾶς ευχόμεθα. Ἐω αἰδεσιμοτάτω παπά κυρ Στυλιανῶ εγχωρίζω σας δεδώκαμεν και ἐφέτοις την κυριαρχικὴν ἡμῶν ἄδειαν του ιεροπράττειν ἐν τη ιερᾷ ἐκκλησίᾳ της χώρας σας δι' ἐν ολόκληρον ἔτος ἀπὸ σήμερον, διὸ και προτρεπόμεθα πάντας υμᾶς αρχιερατικῶς ὅπως τιμάτε αὐτόν και αγαπάτε ως πρέπει παρέχοντες αὐτῷ μετὰ προθυμίας και ὅλα τα ιερατικά αὐτοῦ δικαιώματα, κύρια τε και τυχηρά, ως κοπιῶντι και ευχομένῳ καθημερινῶς υπέρ πάντων υμῶν προς Κύριον, ου η χάρις και το ἀπειρον ἔλεος συν τη παρ' ἡμῶν ευχή και ευλογία εἴη μετὰ πάντων υμῶν. 1872 δύο Μαΐου 25, Σωτήρος.

Ο Μαρωνείας Ἀνθιμος ἐν ᾧ ευχέτης υμῶν

Ο δραπετεύσας ἐκ του (δυσαν. λέξη) του εγχώριος παπά Δημήτριος μένει ἀργός του λοιποῦ πάσης ιεροπραξίας και εἶναι ἀπαράδεκτος ἐν τη επαρχία μας, ἀν τυχόν επιστρέψει ἐν ἀπουσία μας.

11

1873 Φεβρουαρίου 16

Με γράμμα που στέλνει ο ιερέας του Σωτήρος σε συνάδελφο και πνευματικὸ του ζητεῖ νὰ μάθει ἀν μπορεῖ νὰ κοινωνήσῃ λεχώ που κινδυνεύει νὰ πεθάνῃ. Χαρακτηριστικὰ ἀναφέρεται στην ἐπιστολή: «Ἐπειδὴ τα ὅσα ἔτη εχειροτονήθη ιερεὺς δε συνέβη καμιά λεχώ διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς θάνατον, διὰ τούτο στέλνω το πιδί ἐπίτηδες, ἐάν εἶναι εἰς νομικά νὰ την κοινωνήσομι και νὰ το ἔλθῃ εἰς την ἐκκλησίαν η λεχώ, νὰ μοι γράψεις πῶς νὰ κάμω...». Εἶναι κακογραμμμένο, ἀνορθόγραφο και ἀσύντακτο. Αὐτοῦ του εἶδους τα γράμματα, που εἶχαν περιορισμένο περιεχόμενο, τα ονόμαζαν μπουλέτα. Εἶναι δίφυλλο με διαστάσεις 0,201×0,151. Στην 3η σελ. ἀναγράφεται και η ἀπάντησῃ του παπα-Ἀναστάσῃ: «Συνάδελφέ μου, ἄμα λά-

βεις το παρόν μου, να διατάξεις να την αλλάξουν και ευθύς να την σαρατίσεις και να την μεταλάβεις ευθύς, να μην την υστιεήσεις απού του σώμα και αίμα του Χριστού· και αν ακουλοθήσει θάνατος, να την κηδεύσεις καθώς όλους τους χριστιανούς, να την ισάξεις μέσα εις τον ναόν του θεού, διατί είχε το άγιον βάπτισμα· δεν έγινεν αυτού φόνους εις τον εαυτόν της, καθά συμβαίνει εις πολλές γυναίκας και υγίαινε.

παπα 'Αναστάσης πνευματικός ασπάζομε».

12

1873 Απριλίου 4

Ο Ιωάννης Αγγέλου υπόσχεται να δώσει στον Παπαστυλιανό και Γεώργιο Αναγνώστη ελαιόδενδρα ήμερα και άγρια, σ' αντικατάσταση εκείνων που τους έκαψε. Η εκτίμηση έγινε από τις Αρχές του Σωτήρος. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,301×0,205.

Σωτήρος την 4η Απριλίου 1873

Ο υποφανόμενος ομολογώ ότι διά την προκαγιάν όπερ έκαμα προ ημερών αναφεροθέντες ό τε Παπαστυλιανός και Γεώργιος Αναγνώστη εις τον Χοσρέν εφέντην και κατά την διαταγήν αυτού εκτιμηθείσαν παρά τον σούμπασην, προεστόν και προκρίτους του χωρίου ημών όλα τα καέντα αυτών ελαιόδενδρα, ήμερα και άγρια, σήμεραν εμείναμεν σύμφωναν αυτοί τε και εγώ διά να τους δώσω προς τελείαν εξόφλησιν της υποθέσεως ταύτης εις τον μεν παπα-Στυλιανόν ήμερα κεφάλια δέκα πέντι και άγρια είκοσι οκτώ, τα οποία υπόσχομαι αποδώσει εις Βαθύ Λάκκον και εις παλαιόν χωρίον. Όθεν διά ασφάλειαν έγινεν το παρόν και εδόθη εις χείρας αυτών και υποφαινομαι. Διά τα ανωτέρω ελαιόδενδρα ρέσιμον όσον ηθέλασιν πληρώσει προς τον Χοσρέν εφέντην, το ήμισυ θα πληρώσω εγώ και το ήμισυ οι νταβατισήδες.

ιοάνης ανγγέλω υπόσχομη εις τάνοθεν

ο προεστός Σωτήρος αναγνώστις κονσταντίνου

στέργιος παπαρσενίου

θεόδωρος κονσταντίνου

Κωσταντίς φιλίπου

13

1875 Ιουνίου 22

Συμφωνία των οικονομών της μονής Εικοσιφοινίσσης Κυπριανού και Ανανία με τους κατοίκους του Σωτήρος για τη βοσκή των ζώων. Οι δεύτεροι έχουν δικαίωμα να βόσκουν τα ζώα τους στο περιβόλι των πρώτων. Εξαιρέθηκαν μόνο τα γίδια και κνήνα βόδι που θα έσπαζε τα αμπολάδια και τις αγρολιές. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,296×0,203.

Μαρτυρικών έγγραφον

Διά του παρόντος μαρτυρικού ημών γράμματος δηλοποιούμεν οι υποφαινόμενοι οικονόμοι του μετοχίου της ιερής μονής Εικοσιφοινίσσης ότι επειδή και αναφέρθημεν εις τον διοικητήν της Θάσου διά να μην επεμβαίνουν τα γίδια εντός του περιβολίου μας, ένεκα προξενούν ζημία εις τα φυνδάνια, καθώς ελάβαμεν ζαπτιέν και φυλάγει διά να μην έμβουν κατά διαταγήν του βέη, ως εκ τούτου υποστεφθέντες οι κάτοικοι όπως μην εμποδίσωμεν τα βόδια και λοιπά ζώα, εκτός μόνον τα γίδια και κανέν βόδιον, εάν βεβαιωθεί ότι σπάζει μπιτούνικα απολάδια και αγροελές και αυτό θα βγαίνει εκτός του περιβολίου· διό, λοιπόν, έγινε το παρόν και κεκρωμένον ιδία μας χειρί και εδόθη εις χείρας των κατοίκων διά ασφάλειάν τους και υποφαινόμεθα. Τη 22 Ιουνίου 1875, Σωτήρος.

κυπριανός και αναγίας ηκουνόμη του μετοχίου υποσχομεθα τα άνοθεν

14

1881 Αυγούστου 26

Επειδή ο μητροπολίτης Μαρωνείας έδωσε εντολή να μη θάπτονται οι νεκροί μέσα από τον πέργυρο της εκκλησίας, γι' αυτό οι κάτοικοι του Σωτήρος αναλαμβάνουν την ευθύνη και εγχειρίζουν στον ιερέα τους το παρόν έγγραφο, για να ταφεί ο προεστώς τους μέσα από τον πέργυρο. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,241×0,185.

Υποσχετικόν

Κατ' εντολήν του Αγίου Μαρωνείας ην διατάζει ίνα μην θάπτωμεν εντός του [μ]πέργυρου της εκκλησίας νεκρούς, διό δεν ηθέλησε ο παπάς να θάψει τον Θεόδωρον προεστόν μας, ίνα μην υποπέση εις πενίας παρά του Αρχιερέως· διό δίδομεν το παρόν εις χείρας του ιερέως ημών παπα-Στυλιανού, όπως θάψη αυτόν ελεύθερα, και εάν θα γίνει λόγος, θα δώσωμεν τον λόγον ημείς οι κάτωθεν υπογεγραμμένοι. Τη 26 Αυγούστου 1881, Σωτήρος.

Ιωάννης Ανγγέλω

Δημήτριος Αγαπητού

Αναγνώστις παππά Αντονίου

Ίωάννης Α΄ Ιωαννου

Μαργαρίτη Στεργίου

Ίωάννης Αναγνώστο

πολιζότη μαργαρίτο

θεολόγισ Ανγγέλων

15

1884 Αυγούστου 31

Ο μητροπολίτης Μαρωεΐας Ιερώνυμος παραγγέλλει στον παπα-Στυλιανό να μην αναμειγνύεται στα πολιτικά του χωριού του και προκαλεί τους κατοίκους. Μονόφυλλο με διαστάσεις $0,259 \times 0,210$. Σπάζει στα δύο κάθετα και γίνεται 4σέλιδο. Το κείμενο είναι γραμμένο στην 1η σελ.

Αιδεσιμότητα παπά κυρ Στυλιανέ, ο εφημερεύων εν τω καθ' ημάς χωρίω Σωτήρος, ενχόμεθά σοι αρχιερατικώς. Μετά λύπης πληροφορούμεθα ότι αναμειγνύεσαι εις τα πολιτικά του χωριού σου και φέρεις ου μικράν ανησυχίαν εις τους κατοίκους, και μόλον ότι δεν επιστεύσαμεν το τοιούτον, μολατάυτα προλαμβάνομεν να σοι είπωμεν ότι, όπως και αν έχει το πράγμα, πρέπει του λοιπού να είσαι προσεκτικός και να μην λαμβάνεις παντελώς μέρος εις τα πολιτικά των χάριν της εντυχίας σου και του κοιού του χωριού σου και επειδή θα γίνει και το συμβούλιον αυτόσε, διά παν ενδεχόμενον πρέπει να απέχεις παντάπασιw από τα πολιτικά των διά καλόν ιδικόν σου· ούτω ποιήσον και γρίαινε εν κω. 1884 Αυγούστου 31, Θεολόγον.

Ὁ Μαρωεΐας Ἱερώνυμος ἐν κω ενχέτης

16

1890 Ιουλίου 1

Ο αναφορογράφος Κ. Μ. Θωμαΐδης ενημερώνει τον πελάτη του παπα-Στυλιανό ότι η υπόθεσή του νόμιμα ανεβλήθη για τις 25 Ιουλίου 1890 λόγω αργίας του Δικαστηρίου και ότι ο αντίδικος θα επιβαρύνεται μετέπειτα μ' όλα τα έξοδα. Μονόφυλλο με διαστάσεις $0,241 \times 0,185$.

Λιμίν Παναγίας τη 1η Ιουλίου 1890

Αιδεσιμότητα

Διά λόγους νομίμους η υπόθεσίς σας ανεβλήθη διά την 25η Ιουλίου, διότι ήδη το Δικαστήριον αργεί, ησυχείτε δε διότι όλα τα έξοδα κατόπιν θα αποζημιώσει ο αντίδικος. Δέξασθε.

Υμέτερος

Κ. Μ. Θωμαΐδης

17

1891 Μαΐου 5

Εργολαβικό συμφωνητικό μεταξύ Παπαστυλιανού και του αρχικτίστη (εργολάβου)

Ευθυμίου Ιωάννου για την ανέγερση διώροφης με υπόγειο οικοδομής ιδιοκτησίας του Παπαστυλιανού. Οι διαστάσεις της οικοδομής δεν αναφέρονται, διότι προϋπήρχαν τα θεμέλια από αρκετό καιρό. Έτσι αναφέρονται μόνον τα ύψη και τα χωρίσματα της οικοδομής. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,205×0,260, γραμμένο μπρος πίσω στο ένα φύλλο.

Συμφωνητήριον έγγραφον

Δι' ου δήλον γίνεται ότι αφ' ενός μεν ο αιδεσιμότατος Παπαστυλιανός εκ ταύτης της χώρας και αφ' ετέρου ο αρχικτίστης κ. Ευθύμιος Ιωάννου συνεφώνησαν ως έπεται:

Ο αρχικτίστης Ευθύμιος Ιωάννου ανέλαβεν και υπόσχεται να αναείρη εις τον αιδεσιμότατον Παπαστυλιανόν εκ νέου οικίαν τινά προ πολλού ούσα ετοιμαρομένη κτισθήναι και παρητημένη με ύλην ιδικήν του, εξαιρουμένων της οικοδομησίμου ξυλείας και των ήλων υπό τοις ακολούθοις όροις.

- (Α) Η κτήσις της οικίας θα η μετά δύο πατώματων, δύο οτσακίων. Το μεν εν τω κάτωθι πατώματος, το δε εν τω άνωθεν. θύρας δε και θυρίδας είναι υπόχρεως ο κτίστης να ποιήση όσας βούλεται ο κάτοχος της οικίας· η θύρα του κάτωθεν πατώματος θα τεθή μετά την κτίσιν ενός διμέτρου εκ της επιφανείας της γης και άνωθεν αυτού θα τίθηται και απ' εδώ θα μετρήται το ύψος μέχρι του πατώματος πήχεις τρεις και ήμισυ (3 1/2), κακείθεν δε μέχρι της οροφής ωσαύτως πήχεις τρεις (3).
- (Β) Εις το άνω πάτωμα θα η υπόχρεως ο κτίστης μόνον δύο τοίχους να ποιήση και επί τέλος να στεγάση αυτήν καλώς και εις πέρας αραγείν άνευ ουδεμιάς ελλείψεως, και εις τα μέρη ένθα θα είναι ελεύθερα τοίχων θα εξέρχωνται οι δοκοί του πατώματος εκτός ημίσειας πήχεως.
- (Γ) Ο δε αιδεσιμότατος Παπαστυλιανός υπόσχεται να πληρώση αυτό αντίτιμον της όλης περατώσεως του έργου γρόσια τετρακόσια εβδομήκοντα και πέντε ή (475) εις λίρας Οθωμ. των 108 και τροφήν εισέτι αυτού τε και απάσης της συνοδείας του μέχρι τελευτής του έργου· εν περιπτώσει δε καθ' ην θέλουσι σχολάσει τον εν λόγω κτίστην του έργου, θα πληρώνη ο Παπαστυλιανός αυτό τα ημερομισθία του δι' όσας ημέρας ειργάσθησαν. Εμέτρησε δε σήμερα ως καπάρων τον αρχικτίστην λίρας Οθωμ. μία ή (1). Τα δε λοιπά χρήματα θα πληρωθώσιν άμα τη λήξει της οικοδομής. Η οικοδομή θα αρχίση από την 3ην του προσεχούς Ιουνίου και εφεξής· Διό έγιναν δύο όμοια δι' εν και το αυτό τέλος.

Σωτήρος τη 5 Μαΐου 1891 ή εν.

Παπαστυλιανός υπόσχομαι τὰ άνωθεν

Γ. Α. Σιθωνίδης διδάσκαλος γραφομάρτυς

Ίωάννης ΄Αγγέλου Μαρτηροῦ

Θεοφάνης ΄Αγγέλου μαρτιρωῦ

Ίωάννης ΄Αναγνώστου μαρτυροῦ

18

1891 Ιουλίου 16

Κοινοποίηση δικαστικής απόφασης του Πρωτοδικείου Θάσου από τον παπα-Στυλιανό στον αντίδικό του Ανδρέα Κ. Κουβέλη. Το επιδοτήριο συντάχθηκε από το γραμματέα του Πρωτοδικείου Γρηγόριο Χ' Κωνσταντίνου και επιδόθηκε από το σούμπαση Σωτήρος. Μονόφυλλο με διαστάσεις $0,263 \times 0,203$. Σπάζει στα δύο οριζόντια. Το κείμενο είναι γραμμένο στο κάτω μισό μέρος.

Επιδοτήριο

Το υπό ημερ. 23 Ιουνίου 1891 και αριθ. 127 αντίγραφον αποφάσεως του Πρωτοδ. Θάσου δι' ης απορρίπτεται η αγωγή μου ως αβάσιμος και αποφασίζεται ίνα ο παπα-Στυλιανός να κτίσει επί του διαφιλονικουμένου οικοπέδου, μοι εκοινοποιήθη σήμερον τη 27 Ιουνίου, ημέρα Κυριακή, ώρα δεκάτη παρὰ του σούμπαση Σωτήρος.

Γνήσιον επιδοτήριο

'Ανδρέας 'Α. Κουβέλη

Τη 16 Ιουλ. 1891

(τ. χαρτ.)

Ο Γραμμ. Γρ. Δ. Χ' Κωνστ.

19

1892 Νοεμβρίου 23

Ο ιερέας Νικόλαος Αντωνίου ερώτησε τον Αρχιερέα αν μπορούν δύο αδέρφια να παντρευτούν δύο πρώτες ξαδέλφες. Στη συνέχεια εντέλλεται ο παπα-Στυλιανός, αφού εξετάσει το θέμα, να ενημερώσει τον Αρχιερέα για τη συγγένεια αυτή. Μονόφυλλο με διαστάσεις $0,201 \times 0,129$.

Αιδεσιμότητα παπα-Στυλιανέ

Παρουσιασθείς ενώπιον του Αρχιερέως ο Νικόλαος παπα-Αντωνίου ερώτησεν εάν δύναται να λάβει εις σύζυγον την Μαρίαν Παναγιώτου, επειδή έχουν συγγένειαν, δηλ. δύο αδελφοί να πάρουν δύο πρώτας εξαδέλφας· αφού εξετάσετε καλώς την συγγένειαν ταύτην να γράψητε προς τον Αρχιερέα περί αυτής. Εν Μαριαίς τη 23η Νοεμβρίου 1892. Κατά διαταγήν του Αρχιερέως 'Ιω. Παπαδόπουλος.

20

1892 Δεκεμβρίου 15

Απόφαση του μητροπολίτη Χρυσάνθου σε διαφορά που υπήρχε ανάμεσα στον παπα-

Στυλιανό και στην ανεψιά αυτού Σουσάνα. Η απόφαση δεν εκδόθηκε από το Μικτό Εκκλησιαστικό Δικαστήριο που λειτουργούσε την εποχή εκείνη, αλλ' απευθείας από το μητροπολίτη Μαρωνείας Χρυσάνθο. Είναι η πρώτη που δημοσιεύεται αυτού του είδους. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,275×0,210. Οι σφραγίδες της μητρόπολης Μαρωνείας φέρουν το έτος 1888.

(σφρ.) Ο Μαρωνείας Χρυσάνθος αποφαινεται

Τον παπα-Στυλιανού, εφημερίου του χωριού Σωτήρος, κινήσαντος αγωγήν κατά της εξ αδελφού ανεψιάς αυτού Σωσάνης επί τη ιδιοποιήσει της οικίας αυτού, της κειμένης εν τω χωριώ Σωτήρος και οριζομένης υπό των οικιών Στεργίου παπα-Αρσενίου, Θεοδώρου Πολυμέρου, Κωνσταντίνου Αντωνίου και δημοσίου δρόμου.

Επειδή εκ του ανά χείρας αυτού πωλητηρίου εγγράφου υπό ημερομηνίαν 26 Οκτωβρίου 1860, του φέροντος μεν τας υπογραφάς της χήρας πρεσβυτέρας του παπα-Παναγιώτου, αδελφού του παπα-Στυλιανού, και του πρώτου γαμβρού αυτής Ζαφειρίου μετά της συζύγου αυτού, επικεκυρωμένου δε υπό τον προεστώτος, του εφημερίου και ετέρου προκρίτου, γίνεται δήλον ότι η ειρημένη πρεσβυτέρα επώλησεν εις τον παπα-Στυλιανόν οικιοθελώς, τη συγκαταθέσει και των θυγατέρων αυτής, το ήμισυ της άνω οικίας, της αηκούσης εις τους δύο αδελφούς παπα-Παναγιώτην και παπα-Στυλιανόν.

Επειδή αι δύο έτεραι της Σωσάνης αδελφαί, Αρνούδα και Αβέρσα, μαρτυρούσι διά του υπό ημερομηνίαν 5 Δεκεμβρίου 1892 εγγράφου αυτών, του επικεκυρωμένου υπό των προκρίτων της χώρας, ότι η μήτηρ αυτών Σωτήρω, στερουμένη των προς το ζην αναγκαίων, επώλησε το ήμισυ της πατρικής αυτών οικίας εις τον θείον αυτών παπα-Στυλιανόν προς διατήρησιν αυτών.

Επειδή η πώλησις του ημίσεος τούτου της οικίας, του περιελθόντος κληρονομικώς εις την κατοχήν της μητρός Σωτήρος και των τριών αυτής θυγατέρων, Αρνούδας, Σωσάνης και Αβέρσως, μετά τον θάνατον του συζύγου και πατρός αυτών παπα-Παναγιώτου, εγένετο τη κοινή συγκαταθέσει πασών προς διατροφήν αυτών.

Διά ταύτα αποφασίζομεν

Η άνω ρηθείσα οικία εν τω χωριώ Σωτήρος ανήκει σήμεραν αποκλειστικώς εις τον παπα-Στυλιανόν ολόκληρος, η δε Σωσάνη ουδέν έχει δικαίωμα επ' αυτής, όπως και αι λοιπαί αδελφαί.

Εν Παναγία τη 15 Φεβρουαρίου 1892

(σφρ.)

21

1893 Οκτωβρίου 20

Επειδή ο Ιωάννης Π. Ορφανός έκοψε κατά λάθος ένα ελαιόδενδρο του παπα-Στυλιανού, γι' αυτό του παραχώρησε ένα όμοιο δικό του ελαιόδενδρο στην ίδια θέση. Μονόφυλλο που σπάζει στα δύο οριζόντια και το κείμενο είναι γραμμένο στο κάτω μισό μέρος του φύλλου. Έχει διαστάσεις $0,275 \times 0,208$.

Πωλητήριο

Δι' ου δηλούται ότι ο υποφαινόμενος Ιωάννης Π. Ορφανός, επειδή έκοψα εν ελαιόδενδρον του παπα-Στυλιανού εις Σπηλιάρια με λάθος, σήμερα [σήμερον] συνεβιβάσθημεν μετ' αυτού και αντί του εκκομένου εκείνου, το οποίον τον αφάιρεσα, πωλώ σήμερα εις τον ίδιον και εις το ίδιον μέρος εν ελαιόδενδρον ιδικόν μου, όμοιον εκείνου, και τον λοιπού θεωρείται τέλειος ιδιοκτήτης ο τε παπα-Στυλιανός, ποιήσαι ως θέλει και βούλεται όθεν δι' ασφάλειάν του δέδωκα το παρόν μου εις χείρας αυτού ίνα του χρησιμεύση, εγώ δε απαλλοτριούμαι παντός δικαιώματος και εις ένδειξιν υποφαινομαι. Τη 20 8|βρίου 1893, Σωτήρος.

Ίωάννης Π. Όρφανός ύπόσχομαι

Νηκόλαος βασιλήου τζηκέλας μαρτηρῶ

Άνδρέας Ά. Κουβέλης μάρτυρας

Άχιλλέας Πέτρον Μαρτιρῶ

22

1895 Αυγούστου 22

Ο προεστώς και οι πρόκριτοι του Καζαβιτίου ζητούν την οικονομική ενίσχυση του παπα-Στυλιανού για την ανέγερση ευρύχωρου καταλύματος, όπου θα διαμένουν οι προσκυνητές στον Άγιο Παντελεήμονα για ανάπαυση. Δίφυλλο με διαστάσεις $0,260 \times 205$.

Επειδή η υμετέρα αιδεσιμότης διακρίνεται πάντοτε διά την προς τα καλά κλίσιν αυτής και παρέχει εις τα τοιαύτα τον έρανόν της, παρακαλούμεν και υμάς θερμώς όπως παράσχητε και ημίν κατά την περίστασιν ταύτην τον έρανόν σας υπέρ της ανεγέρσεως (του εν τη ημετέρα χώρα εξοχικού ναού, του τιμωμένου επ' ονόματι του αγίου και ιαματικού Παντελεήμονος) ιδιαιτέρου καταλύματος, ευρυχώρου, προς ανάπανσιν και διαμονήν των κατ' έτος προσερχομένων προσκνηγτών και περιηγητών.

Ευελπιστούντες δε ότι θέλει τύχει ευμενούς υποδοχής η αίτησίς μας αύτη,

διατελουμεν μεθ' ολης της προς την υμετεραν εντιμοτητα ευγνωμοσυνας. Εν
Καζαβίτη Παπάζ, τη 22 Αυγούστου 1895.

Ο προεστώς και οι πρόκριτοι

Ἄ. Λογοθέτης

Βαῖς Παναγιώτου

Θουμᾶς Ἀλεξανδρί

(σφρ.)

23

1897 Ιουλίου 5

Ο πρωτοπρεσβύτερος παπα-Ευφρόσυνος απαντά στην αναφορά του παπα-Στυλιανού, που υπέβαλε εναντίον του στο σούμπαση Σωτήρος Ιμβραῖμ αγά, και αντικρούει τις κατηγορίες με ύφος οργίλο. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,270×0,209.

Ιμβραῖμ αγά, σούμπαση Σωτήρος

Εἰς την αναφορὰν σας απαντῶ τον παπα-Στυλιανού, ὅπερ λέγει ὅτι εἰς το ἀνήκον μέρος του επισώρευσα κοπρίαν και εκτός ὅτι αὐτόν βλέπει ἀλλά και την κοινότητα Σωτήρος ἀπό υγιεινὴν ἀποψιν, διότι ἔβαλα εἰς το μέρος μου ασβέστη να κτίσω οικίαν, ὡς αὐτός ἔκτισε. Διὸ σας λέγω ὅτι εσεῖς εἴσθε ἀντιπρόσωπος κυβερνήσεως εἰς την αὐτὴν κοινότητα, ὁ προεστώς, ἡ δημογεροντία, ἰατροὶ της κυβερνήσεως ὑπάρχουν και πράξετε τα δέοντα. Εγὼ την αναφορὰν του παπα-Στυλιανού την κοιτῶ ὅλον ψεῦδη και δεν θα ανεχθῶ τας κατηγορίας αὐτάς, θα ζητήσω ικανοποιήσιν παρὰ την ἀρμόδιον Ἀρχήν. Παρακαλῶ την αναφορὰν αὐτὴν να την φυλάξετε. Διατελῶ ἐν ἀγάπῃ ὁ πρωτοπρεσβύτερος παπα-Ευφρόσυνος. Τη 5 Ιουλίου 1897, Καβάλα. Ὡστι¹¹ την αναφορὰν σας την στέλλω πάλιν ἐσώκλειστην. Ο ἴδιος.

24

1898 Ιανουαρίου 21

Ο ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος Π. Γ. Οικονόμος παραγγέλλει τοὺς ἱερεῖς του Σωτήρος να στεφανώσουν τον Παναγιώτη Δημητρίου με την Ελένη Χριστοδούλου, ἀφοῦ ἐξετάσουν και διαπιστώσουν ὅτι δεν ἔχουν κάποια συγγένεια. Μονόφυλλο με διαστάσεις 0,211×0,169.

11. Λανθασμένη διατύπωση.

Ευλαβέστατοι ιερείς της χώρας Σωτήρος
Έχετε την άδειαν ίνα στεφανώσητε τον Παναγιώτην Δημητρίου μετά
της Ελένης Χριστοδούλου, αμφοτέροι εις γάμον Αον, προεξετάζοντες αυτούς
ίνα μη κωλύονται παρά τινος συγγενείας. Τη 21 Ιανου(αρίου) 1898, Θεολόγω.
Ο αρχιερατικός επίτροπος Π. Γ. Οικονόμος

25

1898 Σεπτεμβρίου 15

Επιστολή του Δ. Βαλασιάδη, αδελφού του Αρχιερέως, προς τον αρχιερατικόν επίτροπον Παπαστυλιανόν για την αποστολή στην Καλλιράχη, μέσω του κοτσάμπαση, της αρχιερατικής επιχορηγήσεως και της συνδρομής προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ενδιαφέρον έγγραφο μ' αναφορά στο ύψος των επιχορηγήσεων και των συνδρομών στα 1898. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,135×0,210, γραμμένο στην πρώτη σελίδα του ενός φύλλου.

Αιδεσιμότητα Παπαστυλιανέ

Αρχιερατικέ Επίτροπε

Εις Σωτήρος

Παρακαλείσθε όπως ειδοποιήσητε τον κοντζιάμπασην κ. Παναγιώτην
όπως παραλάβη την αρχιερατικήν επιχορήγησιν ανερχομένην εις γρόσια 300,
ως και την συνδρομήν του Οικουμενικού Πατριαρχείου γρόσια 27, ήτοι εν
τέταρτον λίρας Τουρκίας, και έλθη ενταύθα.

Εν Καλλιραάχη τη 15 9/βρίου 1898

Ο αδελφός του Αρχιερέως

Δ. Βαλασιάδης

26

1898 Νοεμβρίου 5

Ο Θεόδωρος Αντωνιάδης γράφει από το Λιμένα στο συμπέθερό του παπα-Στυλιανό να ειδοποιήσει τον οικονόμο του μετοχίου της Εικοσιφοινίσσης ότι πέρασε ο Άγιος Δημήτριος και δεν εξόφλησε το χρέος του. Μονόφυλλο με διαστάσεις 0,252×0,202.

Αιδεσιμότητα παπα-Στυλιανέ

Παρακαλώ να ειπείς τον οικονόμον του μετοχίου Εικοσιφοινίσσης ότι

ο Ἅγιος Δημήτριος παρήλθεν και βλέπω ότι δεν φαίνονται συνεπείς εις τας υποχρεώσεις των. Παρακαλώ να μοι εμβάσωσι την υποχρεώσιν των με

Τη 5 9/βρίου 98

Λιμίν

τα σεβ(άσματά) μου

Ο υμέτερος συμπέθερος

θ. Ἀντωνιάδης¹²

27

1898 Δεκεμβρίου 11

Ο μητροπολίτης Μαρωνείας Ιωακείμ απαιτεί από τους προσοδοηγοέροντες και εφόρους του Σωτήρος την εκδίωξη και απομάκρυνση του δάσκαλου Ν. Παπαλεξοπούλου από τα διδασκαλικά του καθήκοντα για τις αισχρές πράξεις του. Σε περίπτωση ανυπακοής των υπευθύνων απειλούνται με εκκλησιαστικά επιτίμια. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,259×204.

Αιδεσιμότητα κυρ παπα-Στυλιανέ, ημέτερε εν Σωτήρος αρχιερατικέ επίτροπε, ευχόμεθά σοι εκ ψυχής.

Αριθ. Πρωτ. 218.

Μετά ψυχικής λύπης αναγνώσαντες και εν τη επιστολή της αιδεσιμότητός σου τας αισχράς πράξεις του καταπτύστου, αναξίου του διδασκαλικού σώματος, Ν. Παπαλεξοπούλου δηλούμεν εις απαίτησιν ότι διατάσσομεν τόσον σε, όσον και τους κυρίους προσοδοηγοέροντες και εφόρους του χωρίου σας, ίνα αμέσως εκδιώξητε τον τοιούτον άθλιον άνθρωπον κακήν κακώς εκ του χωρίου σας, διότι δεν επιτρέπεται αισχρός διδάσκαλος να διδάσκει τα αθώα τέκνα την διαφθοράν και να φροντίσητε να προσλάβητε άλλον κατάλληλον της εκλογής σας και της εγκρίσεώς μας. Εάν δε και μετά την διαταγήν ημών ταύτην οι κύριοι προσοδοηγοέροντες και έφοροι αδιαφορήσωσι, μολονότι και η πολιτεία και η εκκλησία τιμωρεί τους τοιούτους ανηθικούς διδασκάλους και τους υπερασπιστάς αυτών ως ομοίως αυτοίς να με ειδοποιήσεις εγκαίρως να πράξω ως μητροπολίτης το εκκλησιαστικόν μου κατά των τοιούτων καθήκον, μετά λύπης μου μεν, αλλά άνευ πλέον μηδεμιάς ευθύνης.

Επί τούτοις επευχόμενός σοι εκ ψυχής και απαιτών όπως δηλώσεις εις τον κ. προσεστόν Δ. Αγαπητόν ότι οφείλει να σοι παραδώσει τα 9 μετζίτια

12. Ο Θεόδωρος Αντωνιάδης υπήρξε μια μεγάλη προσωπικότητα, που έπαιξε σπουδαίο ρόλο κατά τα τελευταία χρόνια της τουρκοκρατίας. Γεννήθηκε στο Κάστρο το 1858 (βλ. Γεωργίου Αστεριάδη, Ο πρώτος εκλογικός κατάλογος της Υποδιοικήσεως Θάσου (1915), «Θασιακά», τ. 8 (1992-93), σ. 298), διετέλεσε γενικός αρχιερατικός επίτροπος, δήμαρχος, Θάσου κλπ.

των γάμων διά να μου τα στείλεις μέσω του παπα-Ιερωνύμου, διότι θα καταλογισθεί και ο τόκος εις βάρος του. Διατελώ. Περιμένω απάντησίν σου.

Εν Γκιουμουλτζίνη τη 11 Δεκεμβρίου 1898

Διάπυρος προς θεόν ευχέτης

Ὁ Μαρωνείας Ἰωακείμ

28

1899 Φεβρουαρίου 8

Ο μητροπολίτης Μαρωνείας Ιωακείμ διατάσσει τον οικονόμο παπα-Γεώργιο του Κάτω Θεολόγου να μεταβεί στο Σωτήρος για να εξετάσει και να αποδώσει δικαιοσύνη σε μια υπόθεση. Μονόφυλλο με διαστάσεις 0,260×0,204.

Αιδεσιμότητα παπα-Στυλιανέ, ημέτερε εν Σωτήρος αρχιερατικέ επίτροπε, ενχόμεθά σοι πατρικώς.

Αριθ. Πρωτ. 21.

Εις απάντησιν της τελευταίας σου και τινων κατοίκων του χωρίου αναφοράν διετάξαμεν τον εν Κάτω Θεολόγω οικονόμον κωρ παπα-Γεώργιον να έλθει εξαρχικώς να εξετάσει την υπόθεσιν και αποδώσει το δίκαιον εις όντινα ανήκει και ησυχάσει ο τόπος, το δε αποτέλεσμα των ενεργειών του μας το κοινοποιήσει διά τα περαιτέρω. Ενχόμενοί σοι υγείαν και συνιστώντες να δικαιώσεις την παπαδιά του παπα-Βασιλείου, δυστυχούσα, δίδων αυτή τα κατά την ομολογία του παπα-Βασιλείου οφειλόμενα αυτή εκ λο/σμού σας πέντε (αριθ. 5) μετζίτια, μένομε μετ' αγάπης πατρικής. Εν Γκιουμουλτζίνη τη 8 Φεβρουαρίου 1899. Διάπυρος προς θεόν ευχέτης.

Ὁ Μαρωνείας Ἰωακείμ

29

1903 Μαΐου 22

Οι εφοροεπίτροποι της εκκλησίας του Σωτήρος με τη συγκατάθεση της Κοινότητας πωλούν ένα ελαιόδενδρο της εκκλησίας στον παπα-Στυλιανό αντί του ποσού των 200 γροσίων. Δίφυλλο με διαστάσεις 0,260×0,207.

Πωλητήριον

Δι' ου δηλοποιείται ότι οι υποφαινόμενοι εφοροεπίτροποι της ιεράς εκ-

κλησίας Σωτήρος, τη συγκαταθέσει της Κοινότητος, πωλώμεν σήμερον εις τον εγχώριόν μας αιδεσιμότατον παπα-Στυλιανόν εν ιδιόκτητον της εκκλησίας ελαιόδενδρον, κείμενον εις τεμπίχιον καλούμενον «Άγιος Ηλίας», παραπλεύρως του χωρικού μαγαζιού και πλησίον ελαιόδενδρου του ιδίου παπα-Στυλιανού και του εκ Καλλιριάχης Στυλιανού Αλετρού, τελεία πράσει και πωλήσει διά γρόσια τρεχούμενα διακόσια, αριθ. 200, άτινα εις μετροητά σώα και ακέραια παρά του ιδίου ελάβομεν σήμερον μέχρις οβολού. Όθεν του λοιπού έσεται τέλειος ιδιοκτήτης και εξουσιαστής του εν λόγω ελαιόδενδρου ο ρηθείς παπα-Στυλιανός, της εκκλησίας όλως απηλλοτριωμένης παρ' αυτου' εις ένδειξιν συνετάχθη το παρόν ενυπόγραφον και εμμάρτυρον, εδόθη δε εις χείρας του αγοραστού ίνα έχη ισχόν ακλόνητον και υποφαινόμεθα.

Σωτήρος τη 22 Μαΐου 1903

Οι εφοροεπίτροποι

Οι μουχταροδημογέροντες μάρτυρες

Παναγιώτης Δ. Άγαπητός

Άριστοτέλης Δ. Αγαπητός

Μαργα(ρ)ιτης ΆΙωάννου

ΆΙωάννης Άναγνώστου μαρ(τυς)

Άναγνώστεις Δ. Χωρόδος

Κωνσταντίνος Γεωργίου Μάρτυς

30

1909 Ιανουαρίου 23

Απόδειξη καταβολής 11 λιρών στο δάσκαλο Γεώργιο Αύξεντιάδη από τον Ιωάννη Ορφανό ως μισθό πρώτου τριμήνου για το σχολικό έτος 1908-1909. Μονόφυλλο που σπάζει στα δύο και το κείμενο είναι γραμμένο στο κάτω μισό μέρος του φύλλου με διαστάσεις 0,259x0,205.

Απόδειξις διά λίρας οθ. ένδεκα (αρ. 11)

Τας ανωτέρω λίρας οθ. ένδεκα (αρ. 11) έλαβον ο υποφαινόμενος παρά του κ. Ιωάννου Ορφανού απέναντι της πρώτης τριμηρίας του σχολικού έτους 1908-909 και εις ένδειξιν.

Σωτήρος τη 23η Ιανουαρίου 1909

Ο διδάσκαλος

Γεώργιος Αύξεντιάδης

Έλαβον προσέτι τριακόσια οκτώ γρ. (αρ. 308) τη 15η Φεβρουαρίου 1909.

Γεώργιος Αύξεντιάδης

31

1908 Οκτωβρίου 18

Απόδειξη πληρωμής από τον ταμία Ιωάννη Παπαστυλιανό στη διδασκάλισσα Β. Αγ-

γέλου έναντι μισθού της. Είναι γραμμένη με μολύβι. Μονόφυλλο που σπάζει στα δύο και το κείμενο είναι γραμμένο με μολύβι στο κάτω μισό του φύλλου. Έχει διαστάσεις $0,260 \times 0,205$.

Απόδειξις διά 1 λίραν

Η υποφαινομένη έλαβον παρὰ του ταμίου κ. Ιωάννου Παπαστυλιανού μίαν λίραν έναντι του μισθού μου και εις ένδειξιν¹³.

Ενταύθα τη 18-10-1908

Η διδάσκαλος

Β. Αγγέλου

32

Αχρονολόγητο

Ο Κων/νος Παπαστυλιανός ομολογεί για την κατάσταση του παντοπωλείου που κατέχουν οι αδελφοί του, την εποχή που λειτουργούσαν τα μεταλλεία του Spreidel. Δίφυλλο με διαστάσεις $0,260 \times 0,205$.

Ο υποφαινόμενος Κωνσταντίνος Παπαστυλιανού βλέπων την χειροτέρευση της ασθευείας μου ημέραν παρ' ημέραν δηλώ εν φόβου θεού εις τας αδελφάς μου ότι η κατάσταση του παντοπωλείου, ην κατέχουσι οι αδελφοί μου, απέχει πάσης οικιακής ουσίας και συνίσταται η ίδρυσις εις διαφόρους πιστώσεις, ήτοι 15 λ. Τ. έλαβον εξ αυτού του ιδίου γαμβρού μου με ετήσιον απόδειξιν, ετέρας 20 λ. Τ. εις πίστωσιν παρὰ του κ. Σπύρου Σεκερτζή. Επειδή, όμως, το ίδιον έτος της συστήσεως του παντοπωλείου η εν τω χωρίω ευρισκομένη μεταλλική εργασία ανεπτύχθη μεγάλως, το άνω ποσόν δεν ήρκει διά την εργασίαν και ηναγκάσθησαν εις ετέραν χρεωστικήν εξάμηνον παρὰ Σπύρου Α. Σεκερτζή¹⁴.

13. Διασώζονται άλλες δύο παρόμοιες αποδείξεις από τα ίδια πρόσωπα και με ανάλογο περιεχόμενο. Με την από 26-11-1908 απόδειξη πληρωμής ο Ιωάννης Παπαστυλιανός καταβάλλει στην Β. Αγγέλου 2 οθ. λίρες, ενώ με την από 13-1-1909 απόδειξη του εφοροταμίου Ι. Παπαστυλιανού καταβάλλονται στη διδασκάλισσα Β. Αγγέλου 4 οθωμ. λίρες έναντι του μισθού της για το σχολικό έτος 1908-9. Και οι δύο είναι γραμμένες με μελάνι.

14. Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω το γυμνασιάρχη κ. Κων/νο Χιόνη για την πολύτιμη βοήθειά του στη μεταγραφή των εγγράφων, καθώς και για τις υπόλοιπες χρήσιμες υποδείξεις του.

